

Extractive Industries Transparency Initiative
The Netherlands

Werkplan NL-EITI 2022

versie 31 maart 2022

1. Inleiding

Sinds de start van EITI in 2002 is de Nederlandse overheid actief betrokken bij dit initiatief. EITI staat voor *Extractive Industries Transparency Initiative*; transparantie initiatief delfstoffenwinning. In 2018 is Nederland ook lid geworden van dit wereldwijde initiatief, waarvan begin 2022 meer dan 50 landen lid zijn.

2. Doelstelling en prioriteiten

Doelstelling

De doelstelling van de implementatie van de EITI-standaard door Nederland is als volgt geformuleerd:

"De doelstelling van het NL-EITI is het toegankelijk maken van feitelijke informatie over de delfstoffenwinning in Nederland en de opbrengsten daarvan voor de delfstoffenindustrie en de Nederlandse overheid. Het NL-EITI wil daarmee bijdragen aan het maatschappelijke debat over de betekenis van de delfstoffenindustrie voor de Nederlandse samenleving."

Deze doelstelling is eind 2017 geformuleerd door de MSG en in maart 2021 aangepast, om meer accent te leggen op de inbreng in het maatschappelijke debat en de zichtbaarheid van NL-EITI.

- De doelstelling betreft enerzijds het openbaar maken van informatie over alle schakels in de waardeketen, van vergunningverlening tot opbrengst.
- Anderzijds betreft deze de bijdrage aan de maatschappelijke discussie. Daarbij gaat het om onderwerpen gerelateerd aan de delfstoffenindustrie, zoals energietransitie of bevingen als gevolg van gaswinning.

Validatie 2021

In 2021 is de implementatie van EITI in Nederland voor de eerste keer gevalideerd door het internationale EITI bestuur (besluit 2021-72/BC-316, 8 december 2021). NL-EITI scoort daarbij over het geheel 56 van de 100 te behalen punten. Deze score is een gemiddelde van drie scores: resultaat & impact (48 uit 100), betrokkenheid belanghebbenden (53 uit 100) en transparantie (68 uit 100).

- Het internationale EITI bestuur geeft een compliment voor het realiseren van een platform voor de multi-stakeholder dialoog en voor het systematisch ontsluiten van gegevens over productie, export en vergunningen van de delfstoffenindustrie. Dat wordt herkend door de MSG: deze gegevens, zoals vereist conform de EITI-standaard-zijn in Nederland over het algemeen toegankelijk en de reconciliatie laat zien dat de door bedrijven gerapporteerde financiële stromen niet afwijken van de door de overheid gerapporteerde opbrengsten.

- NL-EITI scoort nog laag op resultaat & impact. Het internationale EITI bestuur moedigt NL-EITI aan om onderwerpen te agenderen voor het maatschappelijke debat, dit zal ook positieve uitwerking hebben op de betrokkenheid van belanghebbenden. De MSG herkent dat van een bijdrage aan het maatschappelijk debat nog nauwelijks sprake is geweest, al is de nieuwe website een eerste goede stap. De focus in de eerste jaren lag, ook gezien de beperkte capaciteit, op de reconciliatie van de financiële stromen.
- NL-EITI scoort ook relatief laag op transparantie. Het internationale EITI bestuur ziet een kloof tussen de systematische ontsloten data door NL-EITI en de wens voor openbaarheid van data op andere terreinen zoals samenwerkingsovereenkomsten tussen Energie Beheer Nederland en vergunninghouders, milieueffecten en betalingen aan decentrale overheden. De MSG herkent dit niet en is van mening dat in dit opzicht op de meeste punten aan de EITI-standaard wordt voldaan. Waar nodig zal dit op de website en in komende rapportages worden geëxpliciteerd.

Prioriteiten

De doelstelling en de uitkomsten van het validatierapport van december 2021 zijn dit jaar vertaald in de volgende prioriteiten:

A. Resultaat & Impact

1. Zichtbaarheid NL-EITI vergroten

Waarbij meer aandacht wordt gegeneerd voor de website. Verder hoe de betrokkenheid van de achterbannen van de MSG-leden vergroot kan worden. Daarnaast wordt verkend en geanalyseerd waar een bijdrage aan het maatschappelijk debat kan worden geleverd.

B. Betrokkenheid belanghebbenden

1. Continuïteit en samenstelling multi-stakeholdergroep

Nadenken over de continuïteit met het oog op de eerstvolgende validatie in 2024. Daarnaast bezinnen over de samenstelling; nu de focus verschuift van de financiële gegevens naar beleid en communicatie.

C. Transparantie

1. Reconciliatie

Focus op aanbevelingen uit de validatie, zoals publicatie van de uiteindelijk belanghebbenden (het UBO-register) en rapportage over de betalingen van bedrijven aan overheden.

2. Systematische ontsluiting data

Met de bedrijven uit de delfstoffensector, het ministerie van EZK en TNO bezien of de door EITI gevraagde financiële gegevens niet door de partijen zelf publiek gemaakt kunnen worden, zodat de belasting voor zowel bedrijven als overheid minder wordt en wellicht een jaarlijkse reconciliatie overbodig wordt.

3. Verduidelijken van de positie en werkwijze van EBN

De validatie laat opnieuw zien dat we er nog onvoldoende in zijn geslaagd om de rol van het Staatsbedrijf EBN helder te beschrijven. De ambitie moet zijn om de bestaande twijfels, met name over de relatie tussen EBN en de vergunninghouders en over de opbrengsten van de verkopen door EBN, weg te nemen.

4. *Expliciteren waar aan de EITI-standaard wordt voldaan*

Het validatierapport maakt duidelijk dat uit de eerdere rapportages van de MSG kennelijk onvoldoende blijkt waar de EITI-standaard is geïmplementeerd.

3. Activiteiten

Algemeen

- voor de MSG staan in 2022 vijf vergaderingen gepland februari (weeknummer 7), april (weeknummer 14), juli (weeknummer 27), september (weeknummer 38) en november (weeknummer 45).
- Daarnaast zal in de tweede helft van mei (weeknummer 21) een bijeenkomst georganiseerd worden met het internationale EITI-secretariaat.
- Waar nodig zullen subgroepen de discussie en besluitvorming in de MSG voorbereiden.

Specifiek per prioriteit

Prioriteit A1: Zichtbaarheid NL-EITI vergroten

Het plan van aanpak is gericht op het vergroten van de zichtbaarheid van NL-EITI, door website, betrekken van achterbannen en het leveren van een bijdrage aan het maatschappelijk debat door:

- meer aandacht te genereren voor de website van NL-EITI, door deze qua inhoud meer visueel, interactief, aantrekkelijk en toegankelijk te maken. Daarnaast door meer aandacht te genereren voor de website, bijvoorbeeld bij zoekmachines, op sociale media of door andere activiteiten. Verder wordt inzichtelijk gemaakt waar op de website aan welk EITI-vereiste wordt voldaan;
- na te gaan met de geledingen hoe de betrokkenheid van de achterbannen het beste kan worden vorm gegeven. Dit kan bijvoorbeeld door een presentatie vanuit het secretariaat of door inzet van MSG-leden als ambassadeurs.
- een netwerk- en/of omgevingsanalyse uit te voeren om helder te krijgen waar NL-EITI een bijdrage kan leveren aan het maatschappelijke debat. Waar nodig aangevuld met een media-analyse. Onderwerpen genoemd op de heidag in maart 2022 met hoge maatschappelijke relevantie en hoge relevantie vanuit de EITI-standaard: CO2 opslag gekoppeld aan CO2 prijs, financiële kant vergoeding schade aardbevingen en geldstroom van overheid naar delfstoffenindustrie. Verder is genoemd het transparant maken van de rol van de aardgas(infrastructuur) en de olie- en gasbedrijven in de energietransitie in de afspraken die de overheid hierover maakt.

De uitvoering hiervan wordt door de MSG belegd bij de subgroep Communicatie. De huidige subgroep Communicatie bestaat naast de voorzitter, coördinator en communicatieadviseur uit: Arendo Schreurs, Gerno Kwaks, Henk Korthof en Marieke van den Akker

Besluitpunt 6 april: nagaan of subgroep Communicatie in huidige samenstelling doorgaat.

Half mei 2022 wordt het plan van aanpak opgeleverd en aan de MSG ter goedkeuring voorgelegd.

In november wordt het plan van aanpak geëvalueerd. In 2022 zal, vooral met het oog op de vraag waar de NL-EITI MSG het beste een bijdrage aan het maatschappelijk debat kan leveren, geïnvesteerd worden in een uitwisseling met het internationale EITI-secretariaat en met de nationale EITI-secretariaten van het Verenigd Koninkrijk en Duitsland.

Prioriteit B1: Samenstelling en werkwijze multi-stakeholdergroep

Bespreken in MSG-bijeenkomst van juli 2022:

- Reflectie op werkwijze MSG: minder financieel en meer beleidsmatig en gericht op communicatie. Wat voor gevolgen heeft dit voor de samenstelling van de MSG?
- Reflectie per geleding van MSG en voorzitter over de betrokkenheid (achterban) bij NL-EITI en procedure voor vervanging MSG-leden, ook met het oog op de gewenste continuïteit.
- Suggesties inventariseren voor meer betrokkenheid van (achterban) MSG.

Op basis van deze bespreking stelt het secretariaat een plan van aanpak op met de acties die benodigd zijn en de termijn waarop deze te realiseren zijn. Dit plan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de MSG in het MSG overleg van september 2022.

Prioriteit C1: Reconciliatie

- Bepalen voorlopige scope en verschillen t.o.v. vorige reconciliatie in MSG samen met onafhankelijke auditor in MSG-bijeenkomst van april 2022. Daarbij wordt de onafhankelijke auditor gevraagd specifiek zorg te dragen voor verbeterpunt 14, 17 en 19 van het validatierapport.
- In het kader van de reconciliatie zal ook worden gezien of Nederland voldoet aan het EITI-vereiste inzake de openbaarmaking van de uiteindelijk belanghebbenden in de delfstoffenindustrie door middel van het UBO-register voor vennootschappen en andere juridische entiteiten in Nederland (EITI-standaard 2.5).
- Ook zal worden nagegaan in hoeverre bedrijven voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit het Besluit "Rapportage van betalingen aan overheden". Dit is onderdeel van de Nederlandse implementatie van richtlijn 2013/34/EU van het Europees Parlement inzake de jaarrekening. Het Besluit geeft regels voor de verplichting van bedrijven uit onder andere de delfstoffensector tot het opstellen en openbaar maken van een verslag over betalingen die zij doen aan overheden. Deze verplichting sluit goed aan bij de EITI-vereisten inzake de openbaarmaking van betalingen van olie- en gas-, en zoutbedrijven aan overheden (EITI-standaard 4.1, 4.7).
- Verzamelen van getekende machtigingen van exploratie & productie- en zoutbedrijven door secretariaat in februari en maart.
- Opleveren scope rapport door BDO in maart, ter goedkeuring in MSG-vergadering april 2022.
- Begin april (weeknummer 15/16) wordt een informatiebijeenkomst reconciliatie voor delfstoffenbedrijven georganiseerd. Deze bijeenkomst wordt door het secretariaat georganiseerd, de onafhankelijke auditor verzorgt de inhoudelijke presentatie. Nieuw deze keer is de uitvraag van de uiteindelijk belanghebbenden.
- In de periode april-mei verstrekken de overheid en bedrijven de benodigde gegevens aan de onafhankelijke auditor.

- Deze gegevens worden vervolgens in de periode van mei t/m augustus gereconcilieerd door de onafhankelijke auditor en 30 augustus opgeleverd in een rapport. Dit rapport wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de MSG in de bijeenkomst van september 2022.

Prioriteit C2: Systematische ontsluiting data

- In de MSG-bijeenkomst van april wordt de subgroep Systematische ontsluiting data samengesteld.
- Deze zal de mogelijkheden inventariseren voor het systematische ontsluiten van data aan de bron door bedrijven en overheden. Nagegaan zal worden welke rol bedrijven, de overheid, maar ook bijvoorbeeld TNO met het Nederlands Olie- en Gasportaal (NLOG) hierin kunnen spelen? Overheden en bedrijven kunnen bijvoorbeeld zelf data openbaar maken op het moment dat deze beschikbaar zijn.
- Oplevering van de inventarisatie van mogelijkheden en een inschatting van de doorlooptijd/uitvoerbaarheid aan de MSG zou mogelijk eind juni 2022 moeten plaatsvinden. Daarbij worden door de subgroep een of meerder opties voor een vervolg aangegeven.

Besluitpunt 6 april: subgroep Systematische ontsluiting data samenstellen

Prioriteit C3: Verduidelijken van de positie en werkwijze van EBN

- In de periode april t/m juni 2022 bereiden EBN en het ministerie van EZK samen met het secretariaat een document voor over de positie en werkwijze Energie Beheer Nederland (EBN). In dit document wordt de positie en rol van EBN nader geduid, specifiek voor de verbeterpunten 11, 15, 19 en de aanbevelingen 3 en 4 uit het validatierapport.
- Het document wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de MSG, waarna het op de website kan worden geplaatst.

Prioriteit C4: Expliciteren waar aan de EITI-standaard wordt voldaan

- In mei levert het secretariaat een inventarisatie op van die verbeterpunten en aanbevelingen van het validatierapport, waar bezien moet worden of thans (volledig) aan de vereisten van de EITI-standaard wordt voldaan.
- Deze inventarisatie wordt in juli 2022 ter goedkeuring voorgelegd aan de MSG.

4. Budget en financiering

- Het budget voor de implementatie van het NL-EITI in Nederland is € 0,45 miljoen in 2022.
- Het NL-EITI wordt gefinancierd door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Het Secretariaat van het NL-EITI wordt uitgevoerd door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).
- Aan de voorzitter van de MSG wordt een vaste vergoeding per maand toegekend, waarbij de salarisschaal wordt vastgesteld op schaal 18, van paragraaf 6.3 van de CAO Rijk en de arbeidsduurfactor op 0,2.
- De kosten van de eigen personele inzet van de drie MSG-geledingen zijn voor eigen rekening.

5. Mijlpalen en planning

Datum gereed	Actiepunt	Wie	Relatie met Validatie 2021
6 april 2022	Samenstelling subgroep Communicatie en Systematische ontsluiting data vaststellen	MSG	V1, V2, V3-V8, V9, V10-V23, S1-8
15 april 2022	Werkplan 2022 gereed	MSG/secretariaat	V1
30 april 2022	Reconciliatie: uitvraag van betalingen en ontvangsten en uiteindelijke belanghebbende over 2021	MSG/secretariaat/ accountant	V11-23, specifiek voor accountant: V14, 17, 19
30 april 2022	Reconciliatie: uitvraag van betalingen en ontvangsten en uiteindelijke belanghebbende over 2021	MSG/secretariaat/ accountant	V11-23, specifiek voor accountant: V14, 17, 19
15 mei 2022	Plan van aanpak Zichtbaarheid NL-EITI vergroten gereed	Subgroep Communicatie	V1, V2, V9
30 juni 2022	Plan van aanpak continuïteit, samenstelling en werkwijze MSG gereed	MSG/voorzitter	V1, V2, V4, V6- V9
30 juni 2022	Oplevering inventarisatie mogelijkheden voor systematische ontsluiting data	Subgroep Systematische ontsluiting data	V3-V8, V10- V23, S1-8
30 juni 2022	Rapportage positie en werkwijze EBN	EBN/EZK/secretariaat	V11, V15, V19, S3, S4
30 juni 2022	Opleveren inventarisatie van verbeterpunten en aanbevelingen uit validatierapport, waar nadere uitleg voldoende is of waaraan op dit moment al wordt voldaan.	EBN/EZK/secretariaat	V11, V15, V19, S3, S4
30 augustus 2022	Reconciliatie over fiscaal jaar 2021 is gereed	Accountant	V11-V23
31 oktober 2022	Publicatie reconciliatie 2021	Subgroep Communicatie	V11-23
31 oktober 2022	Rapportage stand van zaken uitvoering plan van aanpak gereed	Subgroep Communicatie	V1, V2, V9

MSG=Multi-stakeholdergroep

V=verbeterpunt 1-23

S=strategische aanbeveling 1-8

Accountant=onafhankelijke auditor

Secretariaat = nationaal secretariaat NL-EITI

Bijlage Detailplanning Werkplan 2022

versie:

31 maart 2022

Rollen
C-coördinerend
U-uitvoerend

Voortgang

staat nog open

in bewerking

loopt

behaald

Secretariaat = nationaal secretariaat NL-EITI

Doel	Activiteit	Betrokken rollen	Periode	Voortgang	EITI-vereiste
<i>Invulling voorzitterschap en secretariaatswerkzaamheden MSG</i>	invullen voorzitterschap	Voorzitter (U)	juni, september		1.1b
	invullen secretariaat	Secretariaat (U)	doorlopend		
<i>Kennisuitwisseling met andere secretariaten</i>	uitwisseling met internationaal EITI-secretariaat, EITI UK en D-EITI	Secretariaat (U)	doorlopend		
<i>NL-EITI werkplan 2022</i>	opstellen werkplan 2022	MSG (U/B), secretariaat (C/U)	april		1.5, 7.3, 7.4
<i>Prioriteit A1: Zichtbaarheid NL-EITI vergroten</i>	Nagaan of subgroep Communicatie in huidige samenstelling doorgaat	MSG-geledingen (U), secretariaat (C)	april		7.1, 7.3, 7.4
	Plan van aanpak zichtbaarheid NL-EITI vergroten gereed	subgroep Communicatie (C/U), MSG (B)	mei		
	Uitvoering plan van aanpak zichtbaarheid NL-EITI vergroten	subgroep Communicatie (C/U)	mei/juni-oktober		
	Evaluatie uitvoering plan van aanpak in MSG	MSG (U), subgroep Communicatie (C)	november		
<i>Prioriteit B1: Samenstelling en werkwijze multi-stakeholdergroep</i>	Reflectie op werkwijze en samenstelling MSG	Geledingen MSG (U)	april		1.1-1.4, 7.3, 7.4
	Reflectie op betrokkenheid (achterban) per geleding	Geledingen MSG (U)	april		
	Plan van aanpak continuïteit, samenstelling en werkwijze MSG gereed	MSG (B), voorzitter (U)	april-juni		
	Uitvoering plan van aanpak	MSG (U), secretariaat (C)	juli-november		

Doel	Activiteit	Betrokken rollen	Periode	Voortgang	EITI-vereiste
<i>Prioriteit C1: Reconciliatie</i>	Bepalen voorlopige scope en focus op verbeterpunten 14, 17 en 19 uit de validatie	Secretariaat (C), Accountant (U), MSG (B)	maart-april		2-6,7.2-7.4
	Benaderen van de non-operators voor hun deelname	Secretariaat (U)	maart-april		
	Verzamelen van getekende machtigingen van olie- en gas- en zoutbedrijven	Secretariaat (U)	april		
	Oplevering scoperapport	Accountant (U), Secretariaat (C)	april		
	Informatiebijeenkomst voor bedrijven	Secretariaat (C), Accountant (U), Bedrijven (industrie) (U)	april		
	Bedrijven en overheden verstrekken gegevens	Industrie (U), Overheid (U), Accountant (U), Secretariaat (C)	april-mei		
	Reconciliatie verstrekte gegevens opgeleverd in rapport	Accountant (U), MSG (B), Secretariaat (C)	mei-augustus		
<i>Prioriteit C2: Systematische ontsluiting data</i>	Samenstellen subgroep Systematische ontsluiting data	MSG-geledingen (U), secretariaat (C)	april		7.2-7.4
	Rapportage inventarisatie mogelijkheden en haalbaarheid systematische ontsluiting data aan de bron + voorgesteld vervolg	Subgroep Systematische ontsluiting data (U/C), MSG (B)	april-juni		
<i>Prioriteit C3: Verduidelijken van de positie en de werkwijze van Energie Beheer Nederland</i>	Opleveren rapportage over positie en werkwijze, specifiek voor verbeterpunten 11,15,19 en aanbevelingen 3 en 4 uit de validatie	EBN/EZK (U), secretariaat (C), MSG (B)	april-juni		2.6, 7.3, 7.4
<i>Prioriteit C4: Expliciteren waar aan de EITI-standaard wordt voldaan</i>	Opleveren inventarisatie reactie op validatierapport per verbeterpunt/aanbeveling/EITI-vereiste waar nadere uitleg voldoende is of waaraan op dit moment wordt voldaan.	MSG (B), secretariaat (U/C)	april-juni		7.3, 7.4